

แนวทางการปฏิบัติราชการจากคำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุด ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘

สิทธิในการแต่งกายตามเพศสภาพเป็นส่วนหนึ่งแห่งศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์
การพิจารณาคำขอผ่อนผันต้องอยู่บนพื้นฐานแห่งความเท่าเทียมและไม่เลือกปฏิบัติ
(คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๑๐/๒๕๖๘)

การที่มหาวิทยาลัยออกข้อบังคับสภามหาวิทยาลัยว่าด้วยระเบียบ เครื่องหมายและเครื่องแต่งกายนักศึกษา การใช้ครุยวิทยฐานะ เข็มวิทยฐานะ และครุยประจำตำแหน่ง โดยกำหนดให้อธิการบดีมีอำนาจในการพิจารณาผ่อนผันให้นักศึกษาสวมชุดครุยวิทยฐานะทับเครื่องแบบและเครื่องแต่งกายของนักศึกษาตามเพศสภาพของตนเพื่อเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตรได้ ไม่ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศตามมาตรา ๓ ประกอบกับมาตรา ๑๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ. ๒๕๕๘ อย่างไรก็ดี การใช้ดุลพินิจของอธิการบดีดังกล่าวจะต้องเป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายเพื่อให้เกิดความยุติธรรมแก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น การที่ภายหลังจากอธิการบดีได้รับหนังสือของนักศึกษาชายที่ขออนุมัติแต่งกายชุดครุยวิทยฐานะบัณฑิตหญิงในการเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร ซึ่งได้มีการแนบใบรับรองแพทย์และใบรับรองพฤติกรรมจากอาจารย์ประจำสาขาวิชาเพื่อประกอบการพิจารณา แต่อธิการบดีไม่พิจารณาคำขออนุมัติดังกล่าวแต่กลับอาศัยเหตุผลที่นักศึกษาดังกล่าวไม่เข้าฝึกซ้อมย่อยในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรเพื่อเพิกถอนสิทธิในการเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร จึงเป็นกรณีที่อธิการบดีไม่ได้ใช้ดุลพินิจโดยแท้จริงในการเพิกถอนสิทธิการเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร การที่คณะกรรมการวินิจฉัยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศมีมติให้มหาวิทยาลัยดำเนินการอนุมัติให้นักศึกษาผู้ยื่นคำขอแต่งกายด้วยชุดครุยวิทยฐานะตามเพศสภาพในการเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตรในปีการศึกษาถัดไป จึงเป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมาย

ขอบคุณภาพจาก : Freepik และ <https://shorturl.asia/Zr7Y4>

อ่านแนวปฏิบัติราชการเรื่องนี้
เพิ่มเติมได้ที่

<https://is.gd/ZEzIX>

